

Obsah

Predhovor	3
Použité skratky	4
1 POJEM, PREDMET, FUNKCIE A ZARADENIE V SYSTÉME PRÁVA	9
1.1 Pojem a predmet pracovného práva	9
1.2 Funkcie pracovného práva	10
1.3 Systém pracovného práva a jeho zaradenie v systéme práva	10
1.4 Vývoj pracovného práva po vzniku SR	12
1.5 Dôležité reformné etapy Zákonníka práce	13
1.6 Zhodnotenie uskutočnenej reformy pracovného práva a jeho ďalšie smerovanie	16
2 PRAMENE A PÔSOBNOSŤ PRACOVNÉHO PRÁVA	19
2.1 Vnútroštátne pramene pracovného práva	19
2.2 Medzinárodné pramene pracovného práva	20
2.2.1 Multilaterálne medzinárodné zmluvy	20
2.2.2 Bilaterálne medzinárodné zmluvy	22
2.3 Pôsobnosť pracovného práva	23
2.3.1 Osobná pôsobnosť	23
2.3.2 Vecná pôsobnosť pracovného práva	23
2.3.2 Časová pôsobnosť pracovného práva	24
2.3.3 Územná pôsobnosť pracovného práva	24
3 ZÁSADY PRACOVNÉHO PRÁVA	25
3.1 Základné slobody	25
3.1.1 Zmluvná sloboda	25
3.1.2 Zásada rovnosti	26
3.1.3 Sloboda povolania a podnikania	27
3.1.4 Osobná sloboda	27
3.1.5 Sloboda združovania	27
3.2 Pracovné práva sociálneho charakteru	27
3.2.1 Právo na prácu	27
3.2.2 Právo na odmenu za prácu a odpočinok po práci	28
3.2.3 Právo na BOZP	28
3.2.4 Právo na kolektívne vyjednávanie a štrajk	28
3.3 Zákaz zneužitia práva	28
4 PRÁVNE VZŤAHY PRI ZABEZPEČOVANÍ PRÁVA NA PRÁCU	29
4.1 Účastníci právnych vzťahov zamestnanosti	30
4.2 Právo na prístup k zamestnaniu	31
4.3 Služby zamestnanosti a aktívne opatrenia na trhu práce	32
4.3.1 Zamestnávanie osôb so zdravotným postihnutím	33
4.3.2 Súčinnosť orgánov verejnej správy	34
4.3.3 Kontrolný systém	35
4.4 Nelegálna práca a nelegálne zamestnávanie	35
4.4.1 Zákaz nelegálnej práce a zamestnávania	35
4.4.2 Kontrola nelegálnej práce a nelegálneho zamestnávania	36
5 PRACOVNOPRÁVNE VZŤAHY A ICH KLASIFIKÁCIA	38
5.1 Pojem a charakter pracovnoprávných vzťahov	38
5.2 Klasifikácia pracovnoprávných vzťahov	39
5.3 Subjekty, predmet a obsah pracovnoprávných vzťahov	41
5.4 Predpoklady pracovnoprávných vzťahov	43

5.4.1 Právne skutočnosti	43
5.4.2 Náležitosti právnych úkonov	43
6 PRACOVNÝ POMER	46
6.1 Pojem a prvky pracovného pomeru	46
6.1.1 Zamestnávateľ a zamestnanec	46
6.2 Druhy pracovných pomerov	48
6.2.1 Pracovný pomer na neurčitý čas a určitú dobu.....	49
6.2.2 Domácka práca a telepráca	51
6.2.3 Pracovný pomer na kratší pracovný čas a delené pracovné miesto	51
6.2.4 Súbežné pracovné pomery a vedľajšia činnosť	52
6.2.5 Zapožičiavanie zamestnancov	52
6.3 Vznik pracovného pomeru	53
6.3.1 Predzmluvné vzťahy	53
6.3.2 Založenie pracovného pomeru	55
6.3.2.1 Pracovná zmluva	56
7 ZMENA PRACOVNÉHO POMERU	61
7.1 K taxatívnym dôvodom preradenia zamestnanca	62
7.1.1. Dlhodobá strata zdravotnej spôsobilosti	62
7.1.2 Tehotné a matky do konca deviateho mesiaca po pôrode a dojčiace ženy.	63
7.1.3 Ochrana pred prenosnými chorobami	63
7.1.4 Právoplatné rozhodnutie súdu alebo iného príslušného orgánu	63
7.1.5 Strata spôsobilosti na prácu vykonávanú v noci	64
7.1.6 Ostatné prípady preradenia zamestnanca	64
a) Pracovná cesta (§57)	65
b) Dočasné pridelenie (§58,)	65
8 SKONČENIE PRACOVNÉHO POMERU	67
8.1 Dohoda o skončení pracovného pomeru (§60)	68
8.2 Výpoveď (§§61-67)	69
8.2.1 Výpoveď zo strany zamestnávateľa	71
8.2.2 Výpovedné dôvody na strane zamestnávateľa	71
K jednotlivým výpovedným dôvodom (§ 63 ods. 1 ZP)	73
Zákaz výpovede (§64)	79
8.3 Výpoveď zo strany zamestnanca	81
8.4 Okamžité skončenie pracovného pomeru (§§68-69)	82
8.4.1 Dôvody okamžitého skončenie pracovného pomeru zo strany zamestnávateľa	82
8.4.2 Dôvody okamžitého skončenie pracovného pomeru zo strany zamestnanca	84
8.5 Skončenie pracovného pomeru na určitú dobu (§71)	85
8.6 Skončenie pracovného pomeru v skúšobnej dobe (§72)	85
8.7 Zástupcovia zamestnancov pri skončení pracovného pomeru	86
8.8 Doručovanie písomností týkajúcich sa skončenia pracovného pomeru (§38)	87
8.9 Nároky zamestnancov pri skončení pracovného pomeru	87
8.9.1 Odstupné, odchodné a ďalšie finančné nároky	87
8.9.2 Neplatné skončenie pracovného pomeru	90
9 PRÁVNE VZŤAHY ZALOŽENÉ DOHODAMI O PRÁČACH KONANÝCH MIMO PRACOVNÝ POMER ..	92
9.1 Právna úprava dohôd o prácach konaných mimo pracovný pomer	92
9.2 Dohoda o vykonaní práce (§ 226 ZP)	94
9.3 Dohoda o pracovnej činnosti (§ 228a ZP)	94
9.4 Dohoda o brigádnickej práci študentov (§ 227 – 228 ZP)	95

9.5 Náhrada škody a spôsob ukončenia dohôd o prácach konaných mimo pracovný pomer	95
10 PRACOVNÁ DISCIPLÍNA	97
10.1 Právne povinnosti zamestnancov upravené v ZP	97
10.1.1 Základné povinnosti zamestnanca upravené v §§ 81,82 ZP	97
10.1.2 Povinnosti zamestnanca v súvislosti s jeho výkonom inej zárobkovej činnosti	100
10.2 Ďalšie povinnosti zamestnancov vyplývajúce z osobitných právnych predpisov	101
10.3 Posudzovanie porušenia pracovnej disciplíny v súdnej praxi	102
10.4 Disciplinárna zodpovednosť	103
<i>Krátenie dovolenky</i>	104
<i>Ukončenie pracovného pomeru</i>	104
<i>Dočasné prerušenie výkonu práce</i>	105
11 PRACOVNÝ ČAS, DOBA ODPOČINKU A DOVOLENKA	106
11.1 Pracovný čas	106
11.1.1 Týždenný pracovný čas	106
11.1.2 Týždenný pracovný čas	106
11.1.3 Kratší pracovný čas	107
11.1.4 Nerovnomerný pracovný čas (§87)	107
11.1.5 Individuálny a pružný pracovný čas	108
11.1.6 Nočná práca (§98)	108
11.1.7 Práca nadčas (§97)	109
11.1.8 Pracovná pohotovosť (§96)	110
11.2. Doba odpočinku	110
11.2.1 Prestávky v práci (§91)	110
11.2.2 Nepretržitý denný a týždenný odpočinok (§§92,93)	111
11.2.3 Dni pracovného pokoja (§94)	111
11.3 Dovolenka (§§100- 117)	112
<i>a) Dovolenka za kalendárny rok alebo za pomernú časť roka</i>	112
<i>b) Dovolenka za odpracované dni</i>	113
<i>c) Dodatočná dovolenka</i>	113
11.3.1 Čerpanie dovolenky	114
11.3.2 Prerušenie a krátenie dovolenky a náhrada mzdy	114
12 ODMENA ZA VYKONANÚ PRÁCU	116
12.1 Mzda (§§119- 135)	116
12.2 Mzdové podmienky	117
12.3 Mzda za rovnakú prácu a za prácu rovnakej hodnoty	117
12.4 Mzda za prácu nadčas, vo sviatkov a v noci.	118
12.5 Mzdová kompenzácia za sťažený výkon práce	119
12.6 Výplata mzdy	120
13 PREKÁŽKY V PRÁCI	122
13.1 Pojem a druhy prekážok v práci	122
13.2 Právna úprava prekážok v práci na strane zamestnanca	122
13.3 Právna úprava prekážok na strane zamestnávateľa	126
14 PRACOVNOPRÁVNÁ OCHRANA OHROZENÝCH KATEGÓRIÍ NA TRHU PRÁCE	128
14.1 Osobitná pracovnoprávna ochrana tehotných, dojčiacich žien a matiek do konca deviateho mesiaca po pôrode	128
14.2 Pracovnoprávna ochrana žien a mužov s rodičovskými povinnosťami	131
14.3 Pracovnoprávne postavenie mladistvého zamestnanca (§171)	135
14.4 Pracovnoprávne postavenie a ochrana osôb so zdravotným postihnutím (§158)	137

15 BEZPEČNOSŤ A OCHRANA ZDRAVIA PRI PRÁCI.....	141
15.1 Právna úprava ochrany práce	141
15.1.1 Základy právnej úpravy	142
15.1.2 Predpisy BOZP	142
a) Organizačné predpisy	143
b) Technické predpisy	143
15.1.3 Súvisiace predpisy o zdravotnej ochrane	143
15.2 Práva a povinnosti pri ochrane práce	143
15.2.1 Povinnosti zamestnávateľa	144
15.2.2 Práva a povinnosti zamestnancov	145
15.2.3 Kontrolný systém BOZP	146
a) Kontrola odborovým orgánom	146
b) Štátna správa v oblasti inšpekcie práce	146
c) Štátny odborný dozor	148
15.2.4 Povinnosti ostatných subjektov.....	148
16 ZODPOVEDNOSŤ ZA ŠKODU V PRACOVNOM PRÁVE	149
16.1 Pojem a funkcie pracovnoprávnej zodpovednosti	149
16.2. Právne predpoklady zodpovednosti za škodu v pracovnom práve	151
16.3 Zodpovednosť zamestnanca za škodu	153
16.3.1 Všeobecná zodpovednosť zamestnanca	153
16.3.2 Osobitná zodpovednosť zamestnanca	154
16.4 Zodpovednosť zamestnávateľa za škodu	155
16.4.1 Všeobecná zodpovednosť zamestnávateľa	156
16.4. 2 Osobitná zodpovednosť zamestnávateľa	157
a) Zodpovednosť za škodu na odložených veciach	157
b) Zodpovednosť pri odvracaní škody	158
c) Zodpovednosť za škodu pri pracovnom úraze a pri chorobe z povolania ...	158
16.5 Rozsah a spôsob náhrady škody a lehoty na jej uplatnenie.....	161
17 KOLEKTÍVNE PRACOVNÉ PRÁVO A ZÁSTUPCOVIA ZAMESTNANCOV	163
17.1 Zástupcovia zamestnancov	163
17.1.1 Pôsobnosť zástupcov zamestnancov	163
a) Spolurozhodovanie	164
b) Prerokovanie	165
c) Právo na informácie	165
d) Kontrolná činnosť.....	165
17.1.2 Odborový orgán	166
17.1.3 Zamestnanecká rada a zamestnanecký dôverník	168
17.1.4 Európska zamestnanecká rada	168
17.1.5 Podmienky a ochrana činnosti zástupcov zamestnancov	170
17.2 Kolektívne vyjednávanie	171
17.2.1 Kolektívne zmluvy	172
17.2.2 Kolektívne pracovné spory	173
a) Spor o uzavretie kolektívnej zmluvy	173
b) Spor o plnenie záväzkov z kolektívnej zmluvy	173
c) Štrajk a výluka	174
Použitá literatúra	176